

адсорбційно-імобілізованих на поверхні вискодисперсних гідроксилізованих кремнеземів або пінополіуретані, целюлозі тощо. На їх основі створені твердофазні реагенти для прямого сорбційно-спектроскопічного визначення, а також візуального тестування мікрокількостей металів у об'єктах аналізу.

В. В. Сухан плідно займається науково-організаційною та педагогічною діяльністю. Упродовж 1986-2000 рр. завідував кафедрою аналітичної хімії, протягом 1986-1997 рр. очолював деканат хімічного факультету Київського національного університету ім. Т. Г. Шевченка. Він входить до складу спеціалізованої ради по захисту докторських дисертацій в Київському університеті та Фізико-хімічному інституті НАН України ім. О. В. Богатського (м. Одеса). Від 1996 р. до 2002 р. був співголовою Наукової ради з аналітичної хімії НАН України, входив до складу редколегій «Українського хімічного журналу», журналу «Хімія і технологія води», «Вісника Київського університету». Під його керівництвом виконано і захищено вісім кандидатських дисертацій.

В. В. Сухан – автор 296 наукових публікацій, 37 винаходів. Йому належать монографії «Аналитическая химия серебра» (М., «Наука», 1975), «Маскирование и демаскирование в аналитической химии» (М., «Наука», 1991), підручник «Аналитична хімія природного середовища» (К., «Либідь», 1996). Він є співавтором трьох навчальних посібників, перекладачем двох аналогічних посібників з німецької та російської мов. У 1991 р. В. В. Сухан став лауреатом премії ім. Л. В. Писаржевського НАН України, а в 1994 р. – лауреатом премії ім. Т. Шевченка Київського національного університету.

В. Г. Лендел

СУХАН
Юрій Васильович

Народився 25 квітня 1934 р. в с. Чинадієво на Мукачівщині в селянській родині. Закінчив російське відділення філологічного факультету Ужгородського університету (1956).

Працював учителем у с. Керецьки Свалявського району, в редакції газети «Советское Закарпатье», а з кінця грудня 1959 р. й до останніх днів життя – в редакції газети «Закарпатська правда», спочатку перекладачем російського дубляжу, потім літпрацівником, ко-

респондентом, завідував відділами інформації, внутрішнього життя. Неодноразово отримав подяки за організацію та підготовку матеріалів на охоронно-природничу тематику.

Виступав з художніми нарисами на сторінках обласних та республіканських газет, в журналі «Советская милиция», колективних збірниках «Граница, тишина...» (1976), «Герой незримого фронту» (1978), «На зарплатных ветрах» (1978).

Автор довідників та путівників «Закарпаття» (1962), «Знайомтесь – Свалява!» (1964), «Свалява» (1973).

Окремими виданнями вийшли книжки «Невигадані історії» (1963), «Операція Теребля» (1973, 1978), «Это было на границе...» (1965). Останні дві – у співавторстві.

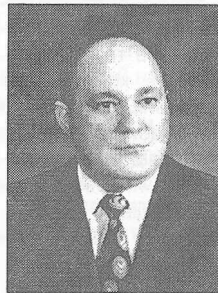
Нагороджений ювілейною медаллю «За доблестный труд» (1970).

Член Спілки журналістів України з 1967 р.

Трагічно загинув 19 січня 1975 р., рятуючи дітей, що потопали у крижаній воді в озері.

Літ.: Бабидорич М. Він слухав так, що йому з кривали душу // Закарпат. правда. – 1995. – 21 січня.

І. В. Хлань

СЮСЬКО
Михайло Іванович

Народився 29 травня 1937 р. в с. Голятин Міжгірського району в селянській сім'ї. У рідному селі закінчив семирічку, а в 1955 р. – Міжгірську середню школу.

Протягом 1955-1960 рр. навчався в УжДУ, отримавши тут кваліфікацію вчителя української мови та літератури. Після закінчення університету два роки (1960-1962) працював учителем та завучем Голятинської середньої школи. Потім (1962-1965) навчався в аспірантурі при кафедрі української мови рідного університету. Далі – робота в УжДУ на різних посадах: проф. М. І. Сюсько, пройшов шлях від асистента до професора, працював тут заступником декана, завідувачем підготовчого відділення (1971-1977), п'ять років (1987-1992) був деканом філологічного факультету. З вересня 1993 р. до січня 1994 р. (два строки повноважень) очолював спеціалізовану вчену раду Д. 15. 01. 03 із прав заступника докторських та кандидатських дисертацій українського мовознавства. З 1992 р. завідувач кафедри української мови.

Кандидатську дисертацію на тему: «Система іменних частин мови у говорах Закарпатської області» проф. М. І. Сюсько захистив

1969 р. (Львівський ун-т), а докторську «Сучасна українська народна зоонімія (Зоонімікон українців району Карпат)» – у червні 1991 р. (Новосадський ун-т, кол. Югославія). Доцент з 1974 р., професор з 1995 р. З грудня 1993 р. академік АН ВШ України (відділення філології та мистецтвознавства).

Проф. М. І. Сюсько веде активне наукове життя. Його наукові зацікавлення: українська літературна мова, діалектологія, весь комплекс ономастичної проблематики. Автор більш ніж 100 наукових публікацій, у т. ч. окремих видань. Виступає з доповідями на різних наукових зібраннях, у тому числі й міжнародних. З-поміж окремих наукових видань: «Займенник у говорах Закарпатської області УРСР» (Харків, 1968), «Взаємовідношення власних і загальних імен (зооніми і апелятиви) в українській мові» (Ужгород, 1985), «Традиційні й сучасні погляди на природу власного імені» (Ужгород, 1994), «Статус зооніма в онимической системе: ономасиологический аспект» (К.: УМК ВО, 1988), «Способы и типы деривации в зоонимии» (К.: УМК ВО, 1989) та ін. Крім того, він підготував до друку два лінгвістичні атласи та словник зоонімів українців району Карпат, забезпечив понад 20 офіційних відгуків на автореферати кандидатських і докторських дисертацій, виступає офіційним опонентом.

У межах кафедри проф. М. І. Сюсько координує роботу, пов'язану з експертизою дисертацій, очолює комплексну міжкафедральну наукову тему: «Історія української літературної мови та мовознавства на Закарпатті в загальноукраїнському контексті». Водночас він є членом редколегії цілої низки наукових видань, окремі з яких зареєстровані ВАКом України як провідні фахові та редактором цілої низки монографічних видань.

Нині здебільшого через аспірантуру проф. М. І. Сюсько успішно готує кандидатів наук: шестеро його вихованців уже захистили свої дисертації, а роботи ще трьох у стадії завершення. У рамках угоди про співпрацю забезпечував наукове керівництво й аспіранта з університету ім. М. Бела (м. Банська Бистриця, Словаччина), а в 1998 р. був науковим консультантом докторантки з Мічиганського ун-ту (США), яка працювала тоді в Україні над виконанням теми: «Лінгвістична антропологія (на матеріалі східнослов'янських мов)».

Протягом роботи в університеті проф. Сюсько М. І. забезпечував різні самостійні теоретичні курси, які завжди відзначалися високим рівнем виконання, розробив чимало спецкурсів та спецсеминарів з урахуванням як своїх наукових інтересів, так і побажань самих студентів, які спеціалізуються по кафедрі, постійно керує дипломними й курсовими

роботами, усіма видами практик, дбаючи при цьому про підвищення якості навчання, а отже, й про належне його методичне забезпечення. Під його безпосереднім керівництвом як завідувача кафедри лише за останні п'ять років викладачі кафедри підготували та видали понад 20 різних методичних посібників, у тому числі й з грифом Міністерства освіти і науки.

Кафедра української мови, очолювана проф. М. І. Сюськом, є однією з найбільших в університеті, на якій зосереджено значний викладацький та науковий потенціал. Тут на постійній основі зараз працює 17 викладачів, чотири з яких – доктори наук, професори, а решта – кандидати наук, доценти. Завдяки значною мірою особистим зусиллям проф. М. І. Сюська на кафедрі лише протягом останніх п'яти років кандидатські дисертації захистило вісім осіб, більшість із яких уже самі успішно працюють на посадах доцентів чи викладачів кафедри, а також в інших навчальних закладах у системі вищої школи.

Проф. М. І. Сюсько не лише добрий організатор і адміністратор. Він відзначається ще й активною громадянською позицією, чіткістю й послідовністю орієнтирів. Бере активну участь у багатогранному житті факультету й університету, культурно-освітньому житті краю, є членом вченої ради філологічного факультету, членом цілої низки культурно-освітніх товариств, членом комісії з питань мовної політики при облдержадміністрації тощо. За багаторічну плідну діяльність в університеті та значний внесок у розвиток освіти на Закарпатті, підготовку науково-педагогічних кадрів для народного господарства проф. М. І. Сюсько неодноразово відзначався. У червні 2000 р. у йому було присвоєно звання «Заслужений працівник освіти України», а в грудні 2002 р. нагороджений знаком «Відмінник освіти України».

М. М. Вегеш